

Utrecht, Domincuskerk, 22 februari 2015 Eerste Zondag van de Veertigdagentijd

lezingen: Genesis 9,8-15; Psalm 25;
1 Petrus 3, 18-22; Markus 1,12-15

Begroeting

Vrede voor u allen, alles wat goed is en mensen gelukkig maakt, het kome over ons allen nu wij verzameld zijn op de eerste zondag van de Veertigdagentijd.

Wij worden in de woorden uit de Schrift tot bekering opgeroepen, dat wil zeggen om ons om te keren en een andere blikrichting te kiezen. Wij kijken naar Noach, die wandelde met God, en naar Jezus in wie de weg naar werkelijk leven wordt getoond. Openen wij ons voor Gods aanwezigheid opdat wij zien hoe de weg naar leven leidt en wij leven in Gods barmhartigheid.

Gebed

Gij, God,
zijt de schepper van al wat bestaat:
mensen, dieren en dingen
komen voort uit uw hand
en uw adem houdt ons in leven;
onderricht ons door uw woord
hoe wij verbonden blijven met U
en leer ons de wegen kennen
om uw koninkrijk binnen te gaan,
in deze veertig dagen
en heel ons leven. Amen

Overweging

Wanneer de evangelist Marcus Jezus aan ons voorstelt, toont hij hem als iemand die 'terstond' na te zijn gedoopt door de geest de woestijn in wordt geleid en zo tekent hij Jezus als iemand die in zijn leven dezelfde tocht onderneemt als ooit het volk dat door Mozes vanuit Egypte bevrijd werd en de reis van veertig jaar door de woestijn most maken om het land van belofte te bereiken. Hij zal ons laten zien hoe wij mensen de levensreis moeten maken, want het getal veertig betekent 'een leven lang'.

In de woestijn wordt hij overgeleverd aan 'wilde dieren' lezen wij, en dat betekent dat hij bloot staat aan alle gevaren die het volk ondervonden heeft op die tocht en hoe 'engelen' hem hun diensten bewezen als hij door satan op de proef werd gesteld.

Hiermee is het verhaal van Jezus niet alleen een op zich nemen van al wat Israël heeft doorstaan, maar tegelijk een wegwijzer voor ons, een gids die ons zal tonen hoe wij door het leven kunnen gaan.

Ook ons leven – wij horen en zien het dagelijks door de media – wordt getekend door terreur. Dat is niet alleen wereldwijd het geval zoals in Syrië, Libië, Oekraïne en in delen van Afrika, ook in ons eigen land horen wij dagelijks van afrekeningen in het criminele circuit. Ja, ook ons bestaan kent de 'wilde dieren' en het is maar de vraag waar en hoe de engelen ons daarin een dienst bewijzen en helpen.

Misschien kunnen wij vandaag een voorbeeld nemen aan Noach, van wie geschreven staat dat hij 'wandelde met God'. Dat is een levenshouding waarin geluisterd wordt naar de stem van de Eeuwige. Ook in zijn dagen was er sprake van chaos, zoals wij lezen 'hoeveel slechtheid er was onder de mensen'. Zij verwarren de dingen van god en de dingen van de aarde en volgden alleen maar de begeerten van hun hart'. Anders gezegd: mensen worden dieren voor elkaar als zij hun plaats niet meer kennen en menen dat zij het laatste woord kunnen spreken over alles, met andere woorden als zij zichzelf goden wanen.

Tussen hen in staat Noach als een rechtvaardig mens die zijn plaats kent en daardoor ontkomt aan de vloed die het leven op aarde verwoesten zal. Om die houding ontvangt hij een teken van God, de regenboog, die hem zegt dat God zijn verbond met mensen nooit meer teniet zal doen.

De regenboog is een indrukwekkend verschijnsel voor heel veel mensen dat hen fascineert. Het is alsof alle kleuren van het licht getoond worden en daarmee is het op een bijzondere manier een teken van God. Zoals het licht zich laat zien in die kleuren, zo laat ook God zich zien aan ons.

Op een bijzondere manier heeft de dichter Martinus Nijhoff dit verwoord in zijn gedicht over het licht:

Het licht, Gods witte licht, breekt zich in kleuren:
kleuren zijn daden van het licht dat breekt.
Het leeft breekt zich in het bont gebeuren
en mijn ziel breekt zich als ze woorden spreekt.

De beweging van het licht leert ons wat leven is, wie God is en wie wij als mensen mogen zijn: mensen die zich open breken voor elkaar en zo ruimte maken voor anderen. Het ware leven is opengaan voor anderen, engelen worden voor elkaar die het geluk van anderen dienen. Het prachtige beeld van de speling van het licht dat in de regenboog verschijnt toont ons wat waarachtig leven is: elkaar behoeden en in het licht zetten, elkaars gezicht opdelven en recht

doen. Jezus is, net als Noach de mens die wandelt met God en ons in een nieuwe verbondenheid brengt met God. Jezus is de nieuwe Mozes die ons door de levenswoestijn voert naar het land van belofte, ja hij is de engel van het verbond die in ons de kracht wakker maakt om te weerstaan aan alle kwade machten en de weg te kiezen van Jezus die zich gebroken heeft voor ons en zo ons levenslicht is geworden waarin wij God en elkaar mogen ontmoeten. Laten wij wandelen in zijn licht en zo hoopvol de toekomst tegemoet gaan!

Bij de gaven

Enige God,
bekeer ons tot U
en laat brood en wijn ons leven geven,
uw heilige levensadem,
de Geest van Jezus,
onze broeder en Heer
vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen

Slotgebed

Barmhartige God,
blijf ons scheppend nabij
en maak ons mensen
naar het beeld van Jezus uw zoon
opdat de wereld
van woestijn tot paradijs wordt,
een plaats van vrede
waar mensen en volkeren
in verbondenheid met elkaar leven
en Gij zelf in ons midden woont,
als het licht van de regenboog,
in deze veertig dagen heel ons leven.
Amen

Henk Jongerius o.p.